

Biblická čtení:

Sírachovec 44,10-15: Nebudou zapomenuty spravedlivé činy mužů, jimž se dostalo milosrdenství. Zůstanou s jejich potomstvem jako dobré dědictví dalším jejich potomkům. Jejich potomstvo setrvává v ustanoveních smlouvy a díky jim i jejich děti. Jejich potomstvo zůstane až na věky a jejich sláva nebude vyhlazena. Jejich těla byla v pokoji pohřbena, ale jejich jméno žije v dalších pokoleních. Lidé si budou vypravovat o jejich moudrosti a jejich chválu bude opěvovat shromáždění.

List Titovi 1, 7-9: Neboť biskup má být bezúhonný jako správce Božího domu. Nemá být nadutý, zlostný, pijan, rváč, ziskuchtivý. Má být pohostinný, dobrý, rozvážný, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce.

Matouš 25, 14-29: Bude tomu, jako když člověk, který se chystal na cestu, zavolal své služebníky a svěřil jim svůj majetek; jednomu dal pět hřiven, druhému dvě, třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odcestoval. Ten, který přijal pět hřiven, ihned se s nimi dal do podnikání a vyzískal jiných pět. Tak i ten, který měl dvě, získal jiné dvě. Ten, který přijal jednu, šel, vykopal jámu a ukryl peníze svého pána. Po dlouhé době se pán těch služebníků vrátil a začal účtovat. Přistoupil ten, který přijal pět hřiven, přinesl jiných pět a řekl: „Pane, svěřil jsi mi pět hřiven; hle, jiných pět jsem jimi získal.“ Jeho pán mu odpověděl: „Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ Přistoupil ten se dvěma hřivnami a řekl: „Pane, svěřil jsi mi dvě hřivny; hle, jiné dvě jsem získal.“ Jeho pán mu odpověděl: „Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána.“ Přistoupil i ten, který přijal jednu hřivnu, a řekl: „Pane, poznal jsem tě, že jsi tvrdý člověk, sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. Báł jsem se, a proto jsem šel a ukryl tvou hřivnu v zemi. Hle, zde máš, co ti patří.“ Jeho pán mu odpověděl: „Služebníku špatný a líný, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasel, a sbírám, kde jsem nerozsypal. Měl jsi tedy dát mé peníze peněžníkům, abych přišel a to, co mi patří, si vybral s úrokem. Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven! Neboť každému, kdo má, bude dáno a přidáno; kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má.“

Kdo umí hospodařit, bude dobrý i jinde

Ješua ben Eleazar ben Sírach, potomek Sírachovcův, vzdělaný Žid, žil v Jeruzalémě a Alexandrii na přelomu 3. a 2. století před Kristem. Kniha Sírachovcova je dlouhou sbírkou nejrůznějších naučení, rad a napomenutí na nejrůznější témata každodenního praktického života: jak nabýt moudrosti, jak zachovávat Boží zákon apod. Zabývá se praktickými otázkami „dobrého života“ a zcela nechává stranou veškerou typicky židovskou tradici dějin spásy. Jedinou výjimku tvoří kapitoly 44 – 50, které obsahují tzv. „Chválu otců“. Zde Sírachovec převyprávěl dějiny spásy a vyjmenovává významné „otce“, tj. postavy z dějin židovského národa, které slouží jako příklad pro ctnostný a bohabojný život a jako důkaz o platnosti a váženosti židovské víry a náboženství.

V podobenství v Matoušově evangeliu je náš život přirovnán k jakési investici. Bude zhodnocena nebo zmařena? Kdo investuje? Jsme to my a sami do života investujeme, nebo my sami jsme Boží investicí? Na prvním místě je Hospodin, kdo investuje – do nás tím, že nás stvořil a něčím, co do nás investuje a co i my pak máme investovat dál.

Hřivna je peněžní obnos, jedna hřivna jsou minimálně 3 milióny korun.

První generace křesťanů očekávala brzký konec času, protože přijde znovu Kristus. To vedlo křesťany k tendenci všeho nechat a jen čekat. Podobenství naopak vede k tomu, že je i na konci časů (dějin) pořád potřeba jednat, pracovat, rozmnožovat to, co máme k dispozici. V naší době to není víra v očekávání brzkého konce času, ale spíše obava, že naše církve se blíží ke konci své existence. Ve sborech není plno lidí. A tak místo rozmnožování toho, co nám naši předkové zanechali, a nechat ty hřivny sloužit a pomáhat dál, jsme ochotni se jich vzdávat, prodávat je, nebo je jen zakopat a nerozmnožovat (to v případě finančních náhrad, které dostáváme od státu).

Na všetečnou otázku „Proč každý dostane jinak“ je třeba si připomenout že, kdo rozdává je Hospodin. A tečka – je to výpověď o jeho svrchovanosti.

Náš pohled na spravedlnost je spíše ten, že poctivější je ten, kdo vrátí, co mu bylo půjčeno. Ne ten, kdo si půjčené peníze použije k investování. Důležité však je, že investování přinese další zisk, který si člověk nenechá, ale vrátí je Pánu i s původní půjčkou. Všechno patří Pánu, ne nám lidem.

Podobenství vybízí, abychom nesložili ruce v klín a jen čekali na definitivní konec. Důraz je na investování, ne mít, ale dávat, posílat dál, rozmnožovat.

Ten třetí člověk něco o svém pánovi ví: je tvrdý, sklízí tam, kde nesel, sbírá, kde nerozsypal. Co k tomu říci? Máme nějakou představu o Bohu, měli bychom si však uvědomovat, že je to naše představa. Proto je dobré a důležité si onu představu (je správné, že si ji tvoříme) utvářet společně. Našich rozhovorů při Setkáních nad Bibli, i jindy si velmi cením. Tím si eliminujeme nesprávné představy, ale stále je potřeba mít na paměti, že jsou to naše představy. Při společných rozhovorech je mnohdy člověk překvapen, začne hledat, přemýšlet, jednat. Něco si snad i potvrdí. Dnešní podobenství nás určitě překvapuje. Přinejmenším tím, že ten, kdo se zachová podle naší představy spravedlnosti, je služebník špatný a líný, neužitečný.

Pán totiž chce mít zisk, ale tak my Pánu Bohu běžně nerozumíme.

Co je zisk pro Pána Boha? Snažit se být druhým užiteční.

A poslední myšlenka, která vychází z dnešního podobenství: Když někdo umí hospodařit, je mu možné svěřit i další úkoly. Pán Bůh to v dnešním podobenství totiž činí.